

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Vladimir Timofti,
Judecători – Anatolie Țurcan și Elena Cobzac,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Krîjanovskii Vitalie cu avocatul său Morozov Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Krîjanovskii Vitalie xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.08.2016 - 28.06.2017;

Instanță de apel: 19.10.2017 - 24.11.2017;

Instanță de recurs: 15.11.2018 - 30.01.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 28 iunie 2017, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Krîjanovskii Vitalie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(1) Cod penal, la amendă în mărime de 150 unități convenționale, echivalentul a 3 000 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Cornea Adrian a fost admisă în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea civilă.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Krîjanovskii Vitalie la 23 martie 2016, aproximativ la ora 18.40, conducând automobilul de model „Hyundai Getz”, cu n/î xxxxx, fiind treaz, cu permis de conducere de categoria „B”, valabil pentru categoria mijlocului de transport pe care-l ghida, se deplasa în mun. Chișinău pe bd. D. Cantemir din direcția str. Albișoara spre str. Ismail. În timpul deplasării pe porțiunea de drum indicată, ajungând în fața trecerii pentru pietoni din apropierea imobilului nr.3 de pe bd. D. Cantemir, aflându-se în perimetrul de acțiune al indicatoarelor rutiere 1.20 anexa nr. 3 a Regulamentului Circulației Rutiere, anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr.357 din 13 mai 2009, „Trecere pentru pietoni” (porțiunea drumului destinată pentru traversarea carosabilului de către pietoni, semnalizată ca atare prin instalarea indicatoarelor 5.50.1, 5.50.2 și/sau prin aplicarea marcajului rutier 1.14.1, 1.14.2) conducătorul mijlocului de transport nu a ținut

permanent seama de împrejurări, de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, determinarea benzii de circulație și modului de conducere a vehiculului, nu a apreciat corect situația rutieră reală pe drum în care se afla vehiculul în momentul respectiv, prin ce a încălcat cerințele pct.pct.3, 45, 11 lit. f) ale Regulamentului Circulației Rutiere, art.22 alin.(4) din Legea nr.131-XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier și manifestând neglijența criminală în circumstanțele sus expuse, nu a reacționat adecvat, nu a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a adaptat o conduită corespunzătoare condițiilor de drum care i-ar garanta securitatea circulației, ca urmare a comis tamponarea pietonului Cornea Adrian, care traversa carosabilul nemijlocit pe marcajul rutier destinat trecerii pietonilor, din stânga spre dreapta relativ sensului de deplasare al automobilului de model „Hyundai Getz” cu n/î xxxxx.

În rezultatul impactului, pietonului Cornea Adrian i-au fost cauzate, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1449/D din 14 iunie 2016, vătămări corporale medii, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată.

3. Partea civilă Cornea Adrian a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în latura civilă, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă acțiunea civilă înaintată, cu dispunerea încasării de la partea civilmente responsabilă, Krîjanovskii Vitalie în folosul lui Cornea Adrian suma de 6 726,54 lei cu titlu de prejudiciu material constituit din cheltuielile pentru tratamentul medical, suma de 4 138,98 lei cu titlu de venit ratat constituit din suma salariului nerealizat pentru perioada aflării în concediu medical, suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, argumentarea instanței în adoptarea soluției de a admite acțiunea în principiu este absolut neclară, irațională și lipsită de suport legal, prin ce au fost neglijate prevederile art.384 alin.(3) Cod de procedură penală.

Referitor la prejudiciul moral, a indicat că, partea civilă la acel moment era unicul întreținător al familiei, având la întreținere un copil cu vârsta de 2 ani și soția aflată în concediu pentru îngrijirea copilului. Imposibilitatea de a le asigura membrilor familiei o întreținere decentă pentru perioada aflării sale în concediu medical, urmare a cauzării leziunilor corporale, fiind nevoit să împrumute bani pentru tratament și întreținere de la cunoscuți, i-a cauzat părții civile suferințe psihice enorme.

Totodată, Cornea Adrian este medic chirurg de profesie. Este nevoit ore în șir să stea în picioare la efectuarea operațiilor chirurgicale, din care cauză suportă dureri enorme în piciorul traumatizat. Or, prejudiciul afectiv constă în suferințele psihice cauzate prin lezarea sentimentelor de afecțiune, care cuprind suferințele psihice determinate de rănirea, mutilarea, desfigurarea, de limitarea sau privarea temporară de anumite drepturi, cât și orice alte suferințe psihice similare

4. Prin decizia Colegiului penal Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie

2017, a fost admis apelul, casată parțial sentința, în partea acțiunii civile și în partea cheltuielilor de judecată și pronunțată o hotărâre nouă potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost admisă acțiunea civilă și dispusă încasarea din contul inculpatului Krîjanovskii Vitalie în beneficiul părții vătămate Cornea Adrian suma de 50 000 lei cu titlu de prejudiciul moral și suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar acțiunea civilă în partea prejudiciului material, a fost admisă în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

În rest, sentința a fost menținută.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, prima instanță nu s-a expus motivat asupra acțiunii civile, în partea cuantumului prejudiciului moral produs prin infracțiune, prin ce nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.219 alin.(1)-(4), 220 alin.(1)-(3) Cod de procedură penală.

Astfel, soluționând acțiunea civilă, în partea prejudiciului moral produs prin infracțiune, instanța de apel cu trimiterea la prevederile artart.219 alin.(4), 220, 387 alin.(1) Cod de procedură penală, a indicat că, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral se i-a în considerație rezultatele infracționale, care au influențat considerabil starea psihică a părții vătămate, precum și starea sănătății a acesteia, care, potrivit raportului de expertiză nr.1449/D din 14 iunie 2016 părții vătămate Cornea Adrian i-a fost cauzată vătămare corporală medie (f.d.34-36 vol. I).

Astfel, cuantumul prejudiciului moral produs prin infracțiune, a fost dispus spre încasare separat de la inculpat în beneficiul părții vătămate.

Totodată, instanța de apel a dispus încasarea cheltuielilor de judecată suportate de partea vătămată de la inculpatul Krîjanovskii Vitalie, acestea fiind confirmate prin materialele anexate la cauza penală.

Cu privire la motivele invocate de apelant ce vizează încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a prejudiciului material produs prin infracțiune se apreciază ca fiind nefondate, or, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânarea judecării cauzei.

În afară de temeiurile invocate și cererea formulată de apelant, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei conform cerințelor art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța a apreciat că nu există alte temeiuri de a interveni în sentință, inculpatul nu cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova - existând restricția prevăzută la art.10 lit. k).

5. Avocatul Morozov Sergiu în numele inculpatului și inculpatul Krîjanovskii Vitalie, au contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia în partea încasării din contului inculpatului a prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului au invocat că, instanța nu a motivat clar și detaliat admiterea capătului cererii de apel cu privire la încasarea sumei de 50 000 lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

Mărimea compensației adjudecate nu este echitabilă și proporțională consecințelor infracțiunii comise de inculpat, or, aceasta este o infracțiune comisă din imprudență, inculpatul a recunoscut vina din start, a încercat să întreprindă măsuri pentru despăgubirea părții vătămate însă ultima a refuzat să primească vreo sumă

propusă de inculpat cu titlu de compensație a prejudiciului moral.

Mai mult, partea vătămată a refuzat să prezinte actele necesare în compania de asigurare pentru închiderea dosarului de daune și achitarea despăgubirii.

Totodată, partea vătămată, a fost informată (inclusiv și în forma scrisă) despre posibilitatea primirii compensației de asigurare de la compania de asigurări „Alliance Insurance Groupe” S.A. în cazul prezentării la sediul companiei de asigurări în original a tuturor actelor, care confirmă prejudiciul material (inclusiv cheltuielile pentru tratament medical), însă de la Cornea Adrian nu a parvenit niciun răspuns și nu au fost întreprinse careva acțiuni la aceasta propunere.

Inculpatul Krîjanovskii Vitalie acționând cu bună-credință, dorea recuperarea pagubei aduse părții vătămate în cauză, fapt pentru care pe tot parcursul urmăririi penale, cât și aflării dosarului pe rolul instanței de fond a încercat să întreprindă toate măsurile legale pentru a restitui prejudiciul cauzat, însă, partea vătămată arăta o atitudine inexplicabilă în acest sens, refuzând de mai multe ori să se prezinte la sediul companiei de asigurări „Alliance Insurance Groupe” S.A. cu actele necesare în scopul regularizării dosarului de daune, compensării prejudiciului convenit de către compania de asigurări.

Inculpatul Krîjanovskii Vitalie recunoaște, că prin acțiunile sale i-a cauzat părții vătămate și prejudiciul moral, însă, mărimea acestuia exprimată în sumă de 50 000 lei, care a fost adjudecată părții vătămate, este extrem de exagerată, neproportională și nu este justificată de consecințele și de circumstanțele de fapt ale cauzei penale.

Mai mult, având în vedere faptul, că cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, în cadrul acestei proceduri nu urma a fi examinată și acțiunea civilă, or, procesul de judecată nu putea să aibă loc în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedura penală, în cazul în care au fost anexate probe noi. Examinarea de către instanță a acțiunii civile înaintate apriori exclude aplicarea procedurii simplificate.

Sușține recurenții că, potrivit materialelor cauzei penale compania de asigurări „Alliance Insurance Groupe” S.A. a fost recunoscută în calitate de parte civilmente responsabilă pe cauza respectivă. Deci, acțiunea urma a fi înaintată către compania respectivă.

Subsidiar recurenții au făcut trimitere la practica CtEDO în cauzele Suominen c. Finlanda, hotărârea din 01.07.2003, Garcia Ruiz vs. Finlanda, hotărârea din 21.01.1999, Hirvisaari vs. Finlanda, Hiro Balani vs. Spania, Artico vs. Italia, Perez vs. Franța, Van der Hurk vs. Olanda, Kaufland vs. Belgia).

6. Asupra recursului declarat a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin

hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal constată că deși titularii acestuia nu au invocat careva temeiuri pentru recurs stipulate la alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, totuși aceștia își exprimă dezacordul cu soluția instanței de apel în partea încasării prejudiciului moral, temei de casare care este prevăzut de pct.6) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Astfel, verificând alegațiile recurenților, în raport cu actele cauzei, Colegiul conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de admiterea a apelului părții civile Cornea Adrian, casarea parțială a sentinței primei instanțe în latura civilă, în partea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Deci, Colegiul penal ține să menționeze că, instanța de apel examinând argumentele invocate în apelul părții civile referitor la admiterea integrală a acțiunii civile în raport cu sentința primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de judecată în sumă de 5 000 lei și prejudiciului moral în quantum de 50 000 lei, corect a dispus încasarea acestora din contul inculpatului, acestea fiind în deplină concordanță cu principiul răspunderii civile delictuale care impune reparația integrală, reală și efectivă a daunelor morale cu luarea în considerare a urmărilor faptei, a naturii și duratei acestora.

În acest context, instanța de recurs menționează că, despăgubirile pentru prejudiciile morale se disting de cele pentru prejudiciile materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale susceptibile în mod rezonabil care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpat, precum și de toate consecințele acesteia.

Anume în acest context, instanța de apel a evaluat corect dauna morală pentru Cornea Adrian în sumă de 50 000 lei, fiind luate în considerare suferințele fizice ale acestuia, statutul părții vătămate în societate, gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, consecințele survenite, precum și măsura în care această compensare poate aduce satisfacție părții vătămate.

Colegiul penal respinge argumentul recurenților că, la examinarea cauzei în procedură simplificată, nu urma a fi examinată și acțiunea civilă, or, procesul de judecată nu putea să aibă loc în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, în cazul în care au fost anexate probe noi, deoarece acesta contravine prevederilor art.364¹ alin.(5) Cod de procedură penală.

Referitor la argumentul recurenților că, potrivit materialelor cauzei penale compania de asigurări „Alliance Insurance Groupe” S.A. a fost recunoscută în calitate de parte civilmente responsabilă pe cauza respectivă, deci acțiunea urma a fi înaintată către compania respectivă, Colegiul penal ține să menționeze că potrivit copiei raportului de daune anexată la materialele cauzei penale (f.d.186 vol. I) compania de

asigurări suportă cheltuielile doar pentru prejudiciul material, care în speță a fost admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se pronunțe instanța civilă.

Astfel, prejudiciul moral și cheltuielile de judecată corect au fost dispuse spre încasare de la inculpatul Krijanivskii Vitalie.

Instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul recurenților prin care se susține că decizia instanței de apel nu este motivată detaliat, făcând în acest sens trimitere la practica CtEDO, or, din decizia instanței de apel rezultă că aceasta și-a motivat soluția adoptată, expunându-se argumentat asupra motivelor invocate în cererea de apel de către partea civilă.

În atare circumstanțe, raportând situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârii contestate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Krijanovskii Vitalie cu avocatul său Morozov Sergiu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui *Krijanovskii Vitalie xxxxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 februarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac